

17.11.2015

Eduskunta
Sivistysvaliokunta / pyydetty kirjallinen lausunto

Asia: **HE 78/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain 48 f §:n muuttamisesta; aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut**

Pyydettyinä lausuntona OAJ toteaa seuraavaa:

Hallitus on esittänyt, että maksujen enimmäismäärää korotetaan 570 tunnin osalta 60 eurosta 120 euroon ja 760 tunnin osalta 80 eurosta 160 euroon. Korotukset ovat OAJ:n mielestä kohtuuttoman suuria.

Maksujen nostolle olisi ollut oikeudenmukaisempia vaihtoehtoja, kuten portaittainen päivähoitomaksujen määräytyminen on. Tällöin esitys olisi sisältänyt myös nollamaksuluokan. Näin kaikki aamu- ja iltapäivähoidon tarpeessa olevat lapset olisivat tosiasiallisesti voineet osallistua siihen ja maksut olisivat kaikissa kunnissa samalla tasolla.

OAJ:n mielestä lasten yhdenvertaisuuden turvaamiseksi kunnille ei pitäisi antaa itsenäistä harkintavaltaa maksujen perimättä jättämisessä tai niiden alentamisessa, vaan järjestelmän pitäisi olla samankaltainen kuin päivähoitomaksujen osalta jo sovelletaan. Tältä osin OAJ pitää hallituksen esitystä epäonnistuneena.

OAJ korostaa, että jokaisella ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaalla sekä kaikilla perusopetuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettulla erityisen tuen oppilaalla, jolla on aamu- ja iltapäivähoidon tarve, on oltava siihen mahdollisuus kohtuulliseen hintaan perheen tuloista riippumatta. Perheen tulot eivät jatkossakaan saisi rajata ketään ulos toiminnasta.

Aamu- ja iltapäivähoito ehkäisee merkittävästi pienten koululaisten yksinäisiä aamuja ja iltapäiviä. Laadukkaalla aamu- ja iltapäivätoiminnalla mahdollistetaan lapsille turvallinen ympäristö koulupäivää ennen ja sen jälkeen, mutta myös vanhemmille mahdollisuus työntekoon levollisin mielin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan lisäksi OAJ:n mielestä on tärkeää, että koulujen laadukas kerhotoiminta turvataan riittävällä rahoituksella. Koulujen kerhotoiminta on erityisen tärkeää niille alakoululaisille, jotka eivät enää osallistu iltapäivätoimintaan. Nyt hallitus leikkaa myös kerhotoiminnan resursseja.

17.11.2015

OAJ huomauttaa, että maksujen korotusten vaikutusten arviointi on puutteellinen. Lapsiin ja lapsiperheisiin sekä heille kohdistettuihin palveluihin kohdistuu samanaikaisesti useita eri leikkauksia ja maksukorotuksia kuten lapsilisät, päivähoitomaksut, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ryhmäkoon kasvattaminen, joilla kaikilla on väistämättä vahingollisia vaikutuksia lasten arkeen. Saman aikaan jätetään huomiotta se tosiasia, että lapsiperheiden köyhyys on viime vuosina Suomessa moninkertaistunut.

Lisäksi hallituksen lapsi- ja perhepalveluiden kärkihankkeessa on vireillä palvelu-uudistus, jonka tavoitteena on lasten ja perheiden hyvinvoinnin ja voimavarojen vahvistaminen. Nämä esitykset ovat selkeästi ristiriidassa keskenään.

Hallituksen lapsi- ja perhehankkeen yhteydessä tulisikin tarkastella lapsiin ja lapsiperheisiin kohdistuvia maksuja ja leikkauksia yhtenä kokonaisuutena, jotta voitaisiin arvioida suunniteltujen toimien kokonaisvaikutukset. Nyt se lienee myöhäistä, kun leikkauksia pannaan toimeen etupainotteisesti ilman selkeää käsitystä siitä, mitkä seuraukset ovat.

OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖ OAJ

Helja Misukka
koulutusjohtaja

Kristiina Cleve
erityisasiantuntija

17.11.2015